

Sve izraženija naklonost Osječana prema sportskim aktivnostima, u razdoblju nakon Drugog svjetskog rata, postupno je oplodena stasanjem

samo masovnih nego i kvalitetnih kolektiva. Gradnja novih kuglana, uz već postojeće u gradu, omogućila je i sve intenzivniji procvat tog sporta.

GRAFIČAROV TRIJUMF

Štoviše, rezultati su postajali sve bolji i bolji, da bi 1956. senzacionalno odjeknuo trijumf kuglača Grafičara na momčadskom prvenstvu Hrvatske narodnim načinom, u borbenoj partiji, koji je u povijest osječkoga kuglanja upisan kao istinski začetak kasnije impresivnih dosegâ, ne samo u republičkim okvirima.

Još se narodni način odupirao sve jačem pritisku međunarodne discipline, pa su odigravana dvojaka prvenstva Republike Hrvatske i ondašnje Jugoslavije. Na dvostaznoj kuglani Crvene zvijezde, u Strossmayerovoj ulici, kuglači Grafičara znali su iskoristiti činjenicu da su suparnici došli na nepoznatu kuglanu. Prethodno su osvojili naslov prvaka Osječkog kuglačkog podsaveza po međunarodnom sustavu (ispred Željezničara, Metalca, Zadruga, Plavog 9, Crvene zvijezde, Drvodjelca,

Prvi veliki uspjesi

Piše: Dragutin KERŽE

Grafičar je 1956. godine postao prvak Hrvatske

Tramvaja i Slavonije), dok su u prvenstvu Podsaveza narodnim načinom "grafičari" zauzeli drugo mjesto u svom razredu (igralo se tada u dva, nap.a.), sa 26 bodova, dva manje od ĐŠK iz Đakova.

Iza Grafičara bili su plasirani Plavi 9, Jadran (Branjin Vrh), Proleter (Belišće), Metalac, Željezničar, Drvodjelac, Crvena zvijezda i Poštar. Poredak navodimo poglavito zbog oslikavanja nabujale masovnosti kuglačkog sporta u Slavoniji i Baranji, tijekom pedesetih godina 20. stoljeća. Vratimo se, međutim, prvenstvu Hrvatske narodnim načinom u Osijeku. Grafičar je postao senzacionalni prvak s 1.596 čunjeva, ispred Lokomotive (Rijeka), Šubičevca (Šibenik), Tekstilca (Varaždin), Vulkana (Rijeka), »13. maja« (Zagreb) i Grmošćice (Zagreb). Štoviše, na prvenstvu Jugoslavije sastav Grafičara predvođen odličnim Josipom Šarićem (pojedinačni prvak Hrvatske u disciplini 100 hitaca), Stjepanom Pavičićem i Stjepanom Brlošićem plasirao se na odlično, četvrto mjesto. Uz ime kluba, koji je 16. rujna 1961. dobio dvostaznu kuglanu u Strossmayerovoj 92, vezan je i podatak da je 1954. formirao i žensku ekipu, u kojoj su prednjačile Ruža Eđed i Kaja Nemet.

NAJAVA VELIKANA

Nakon tog velikog uspjeha, na značajniji, uočljiv iskorak izvan regionalnih okvira, čekalo se prilično dugo, gotovo dva desetljeća. Iako je postignut uspjeh u juniorskoj, a ne u seniorskoj konkurenciji, pojava jedne posve mlade momčadi naznačila je na najbolji način

kakve kuglačke potencijale Osijek, zapravo, ima i bilo je pitanje vremena kad će se dogoditi ono što je grad na Dravi doživio desetljećima kasnije, u samostalnoj i neovisnoj Hrvatskoj.

Uz prvu promidžbu osječkog kuglanja i na jugoslavenskoj razini (naravno, iz vremena SFRJ), pobrinula se juniorska momčad Plavog 9, kluba-nasljednika prijeratne »Snage« i potom Šećerane (od 1957.), koji je 1977. promijenio ime u kasnije nadaleko poznati Kandidit. Ante Liović ukomponirao je te godine sastav koji je, na omladinskom prvenstvu Hrvatske u Novom Vinodolskom (uz Sušca iz Elektre), osvojio naslov republičkog prvaka! U odsutnosti standardnog člana te kompaktne cjeline Ivica Klarića, koji nije mogao izbjeći vojnu obvezu, za Plavi 9 međunarodnim načinom (4 X 200) nastupili su Bernard Liović (893), Branimir Zelinac (843 čunja), Nedjeljko Knežević (843) i Zdravko Crnić (847), pa je novi prvak Republike Hrvatske srušio, dakle, 3.426 čunjeva. U Novi Vinodolski putovali su, kao pričuve, i Miroslav Liović, Tihomir Stapić i Bernard Mastelić, igrajući pojedinačno. Zelinac je bio dvanaesti, a debi kasnije proslavljenog Miroslava Liovića, sa 782 čunja, završio je plasmanom na - 58. mjesto. Nešto kasnije, na omladinskom prvenstvu Jugoslavije, u Ljubljani, Plavi 9 zauzeo je šesto mjesto, a najzapaženiji pojedinac već tada bio je - Miroslav Liović (891)! Iste godine, na seniorskom prvenstvu Hrvatske narodnim načinom, osječka Sloboda bila je šesta...

Piše: Dragutin KERŽE